

**PARETO BANK
DELÅRSRAPPORT
4/2016**

FJERDE KVARTAL 2016

Pareto Bank fikk i fjerde kvartal 2016 et resultat etter skatt på kr 67,1 mill. (kr 27,4 mill. i fjerde kvartal 2015). Dette tilsvarte en egenkapitalavkastning etter skatt på 15,3 % (8,6 %).

Rentenettoen viste i fjerde kvartal en god økning fra tidligere kvartaler til kr 117,3 mill. (kr 96,1 mill.) som følge av utlånsvekst på høye kredittmarginer. Sammen med høye andre netto driftsinntekter bidro dette til samlede inntekter på kr 126,4 mill. (kr 90,7 mill.). En moderat kostnadsvekst og økte samlede inntekter ga en kostnadsprosent på 20,9 % (25,1 %).

Banken hadde i fjerde kvartal kr 11,8 mill. (kr 17,6) i individuelle nedskrivninger og tap på utlån, mens de gruppevise nedskrivningene ble holdt uendret (kr 10,0 mill. i fjerde kvartal 2015).

Resultatet for 2016 er bankens beste årsresultat noensinne med kr 247,3 mill. Lønnsomheten er god med en egenkapitalavkastning etter skatt på 15,9 %.

Vekst i utlån til kunder var på kr 823 mill. i 2016 til kr 8.754 mill. (kr 7.931 mill.). Veksten har i sin helhet kommet innenfor eiendomsfinansiering. Bankens forvaltningskapital utgjorde ved utgangen av fjerde kvartal kr 12,9 milliarder (kr 11,1 milliarder).

Ren kjernekapitaldekning var ved utgangen av fjerde kvartal 17,21 % (13,22 %), mens kapitaldekningen var 21,46 % (16,74 %). Bankens egenkapital ble styrket etter gjennomført fortrinnsrettsemisjon på kr 200 mill. i desember 2016. Opptjent og innbetalt egenkapital utgjorde kr 1.985,2 mill. (kr 1.350,4 mill.) tilsvarende 15,3 % (12,1 %) av bankens forvaltningskapital.

Styret vil foreslå et utbytte på kr 1,00 pr. aksje for 2016, tilsvarende et utdelingsforhold på 23,7 %.

NOK 1.000	4.KV. 2016	4.KV. 2015	2016	2015
Resultat etter skatt	67.054	27.424	247.308	174.646
Egenkapitalavkastning etter skatt*)	15,3 %	8,6 %	15,9 %	14,8 %
Cost/Income (%)	20,9 %	25,1 %	21,6 %	23,2 %
Forvaltningskapital			12.940.761	11.140.008

*) Resultat for perioden fratrukket rentekostnader etter skatt på fondsobligasjonslån i forhold til gjennomsnittlig innskutt og opptjent egenkapital.

RESULTATREGNSKAPET

Netto renteinntekter utgjorde kr 117,3 mill. (kr 96,1 mill.) i fjerde kvartal. Økningen i rentenettoen sammenlignet med fjerde kvartal i fjor skyldes en god utlånsvekst på økt rentemargin.

Rentemarginen mellom utlån og innskudd var 5,41 prosentpoeng (5,12 prosentpoeng) ved utgangen av fjerde kvartal. Banken har klart å opprettholde utlånsrenten og øke rentemarginen gjennom året som følge av lavere innlånskostnader på et høyere kredittvolum. I tillegg bidro en høy omløpshastighet i kredittporteføljen til høye etableringsgebyrer og provisjonsinntekter.

Bankens innlånskostnad har falt videre i fjerde kvartal. Dette som følge av noe fall i innskuddsrentene. Kredittpremier på bankens verdipapirlån har falt, særlig i første halvår 2016. Fremover forventes margin på fastrenteavtaler og falle videre etter forfall av tidligere inngåtte avtaler.

Netto andre driftsinntekter utgjorde i fjerde kvartal kr 9,0 mill. (kr -5,4 mill.). Garantiprovisjoner og netto provisjonsinntekter fra banktjenester utgjorde kr 3,7 mill. (kr 5,0 mill.), mens inntekter fra eierinteresser i tilknyttede selskaper (Sem & Johnsen Eiendomsmegling) utgjorde kr 2,5 mill. Netto kursgevinster på bankens portefølje av finansielle instrumenter utgjorde kr 2,7 mill. (kr -10,4 mill.). Kursgevinstene skyldtes hovedsakelig lavere kredittpremier på beholdningen av obligasjoner. Prinsippet om å vurdere finansielle instrumenter til virkelig verdi medfører at bankens resultat vil kunne variere betydelig kvartalene imellom.

Driftskostnader før nedskrivninger og tap utgjorde kr 26,4 mill. (kr 22,7 mill.) i fjerde kvartal. Dette inkluderer avsetning til variabel godtgjørelse med kr 5,5 mill. (kr 2,8 mill.) Banken har økt bemanningen med tre årsverk siste år, noe som har bidratt til økte personalkostnader. Bemanningøkningen er i tråd med plan og årsverkene er primært innen kunderettet aktivitet. Kostnadsprosent endte på 20,9 % (25,1 %) i fjerde kvartal.

Banken har i fjerde kvartal ført kr 11,8 mill. (kr 17,6 mill.) i individuelle nedskrivninger mens de gruppevise nedskrivningene er holdt uendret (kr 10,0 mill. fjerde kvartal 2015).

Dette ga et resultat før skatt i fjerde kvartal på kr 88,1 mill. (kr 40,4 mill.) og etter skatt på kr 67,1 mill. (kr 27,4 mill.). Resultatet tilsvarte kr 1,11 pr aksje for fjerde kvartal (kr 0,60) med en avkastning etter skatt på aksjonærenes egenkapital på 15,3 % (8,6 %).

For 2016 utgjorde resultat etter skatt kr 247,3 mill. (kr 174,6 mill.) hvilket tilsvarte en avkastning på aksjonærenes egenkapital etter skatt på 15,9 % (14,8 %). Kostnadsprosenten endte i 2016 på 21,6 % (23,2 %).

BALANSE

Banken hadde ved utgangen av 2016 en forvaltningskapital på kr 12.941 mill. (kr 11.140 mill.).

Netto utlån til kunder økte til kr 8.754 mill. (kr 7.931 mill.) etter en utlånsvekst i 2016 på kr 823 mill. Utlånsveksten har i sin helhet vært innenfor eiendomsfinansiering med kr 1.055 mill. Utlånsvolum innen shipping- og offshorrefinansiering er redusert med kr 144,9 mill. i 2016.

Ubenyttede kredittrammer og garantier utgjorde i tillegg kr 2.674 mill. (kr 2.351 mill.). Kredittporteføljen har en høy andel korte kreditter, noe som innebærer at utlånsporteføljens innfrielsestakt er naturlig høy. Aktiviteten har vært meget god, og det er i 2016 samlet innvilget kredittrammer for kr 9.565 mill. (kr 9.320 mill.).

Brutto utlån, ubenyttede kredittrammer og garantier fordelte seg ved årsskiftet med 59,9 % (54,9 %) på eiendomsfinansiering, 2,9 % (3,2 %) på boliglån, 25,5 % (27,0 %) på selskaps- og verdipapirfinansiering og 12,3 % (14,9 %) på shipping- og offshorrefinansiering.

Innskudd fra kunder utgjorde ved utgangen av 2016 kr 7.647 mill. (kr 6.455 mill.) med en innskuddsvekst i 2016 på kr 1.192 mill. Andelen fastrenteinnskudd utgjorde 23,4 % av samlede innskudd mot 21,1 % ved utgangen av 2015. Det er en målsetting at innskuddsdekningen skal ligge på rundt 80 %, og ved utgangen av 2016 var innskuddsdekningen 87,4 % (81,4 %).

Netto utestående verdipapirgjeld utgjorde ved årsskiftet kr 2.886 mill. (kr 3.018 mill.). Banken har i 2016 utstedt ett sertifikatlån med 1 års løpetid og to obligasjonslån med 3 og 4 års løpetid. Banken har til sammen utstedt og utvidet lån i 2016 for brutto kr 1.430 mill. og har førtidig innfridd lån på kr 495 mill. Banken hadde forfall på tre lån i hhv. april, mai og oktober med et samlet utestående på kr 1.105 mill. I tillegg pleier banken markedet aktivt ved å kjøpe og selge fra en sin egenbeholdning. Banken har ytterligere to forfall i januar 2017 og februar på brutto kr 400 mill.

Banken hadde ved årsskiftet en relativt høy overskuddslikviditet på kr 4.119 mill. (kr 3.141 mill.). Bakgrunnen for den høye overskuddslikviditeten er blant annet forfall på to obligasjonslån i januar og februar 2017 på til sammen kr 400 mill.

Likviditeten er hovedsakelig plassert i rentebærende verdipapirer, innskudd i større banker og i Norges Bank. Verdipapirplasseringene er i stat, kommuner, obligasjoner med fortrinnsrett, banker og enkeltobligasjoner med investment grade rating.

Banken kan gjøre plasseringer i rentefond og enkeltobligasjoner med kredittrating under investment grade og minimum B. Ved årsskiftet hadde banken ingen investeringer i denne porteføljen.

TAP OG MISLIGHOLD

Brutto misligholdte kredittengasjementer utgjorde kr 74,5 mill. (kr 143,5 mill.) ved utgangen av 2016, fordelt på åtte kredittengasjementer. Det er foretatt individuelle nedskrivninger på tre av disse engasjementene med totalt kr 11,0 millioner.

Netto misligholdte kredittengasjementer utgjorde ved årsskiftet kr 63,5 mill. (kr 126,0 mill.) tilsvarende 0,72 % av brutto utlån (1,58 %).

Banken hadde tre tapsutsatte kredittengasjementer med samlet utestående på kr 146,0 mill. (kr. 0) ved utgangen av 2016, hvor det er gjort individuelle nedskrivninger på kr 28,2 mill. (kr. 0). Bakgrunnen for nedskrivningene på engasjementene var det kraftige verdifallet innenfor tørrbulk- og offshorsegmentet. Engasjementene betjenes og er ikke i mislighold. Netto tapsutsatte kredittengasjementer utgjorde kr 117,8 mill. tilsvarende 1,33 % av brutto utlån.

Netto individuelle nedskrivninger og tap på utlån utgjorde i fjerde kvartal kr 11,8 mill. (kr 17,6 mill.).

I fjerde kvartal holder banken de gruppevise nedskrivningene uendret på kr 45,7 mill. (kr. 40,7 mill) tilsvarende 0,52 % (0,51 %) av brutto utlån. Det har i fjerde kvartal ikke oppstått nye objektive hendelser som tilsier verdifall og et økt nedskrivningsbehov på grupper av bankens kredittporteføljer.

SKATTEKOSTNAD

Skattekostnaden utgjorde i 2016 kr 81,2 mill. (kr 67,7 mill.), mens betalbar skatt utgjorde kr 63,2 mill. (kr 57,6 mill.). Banken har negative midlertidige forskjeller på kr 48,1 mill. (kr 100,7 mill.), og ved årsskiftet utgjorde utsatt skattefordel kr 12,0 mill. (kr 25,2) mill. De negative midlertidige forskjellene er i hovedsak relatert til netto gevinst/(tap) på bankens derivater og verdipapirbeholdninger.

SOLIDITET OG KAPITALKRAV

Ren kjernekapital og ansvarlig kapital utgjorde henholdsvis kr 1.737,7 mill. (kr 1.165,3 mill.) og kr 2,167,7 mill. (kr 1.475,3 mill.) ved utgangen av 2016. Dette ga en ren kjernekapitaldekning på 17,21 % (13,22 %) og en kapitaldekning på 21,46 % (16,74 %) beregnet etter standardmetoden.

Banken har i 2016 styrket egenkapitalen gjennom aksjeemisjoner på totalt kr 403,2 mill. I tillegg kommer årets resultat med 247,3 mill.

Samlet egenkapital utgjorde kr 1.985,2 mill. (kr 1.350,4 mill.), hvorav innskutt og opptjent egenkapital utgjorde kr 1.825,2 mill. (kr 1.190,4 mill.). Fra 01.01.2016 endret banken klassifiseringen av bankens to evigvarende fondsobligasjonslån med samlet utestående på kr 160 mill. Det er egenskaper ved disse lånene som gjør at de skal klassifiseres som egenkapital.

Banken har gjennomført sin risiko- og kapitalvurderingsprosess (ICAAP) og fått denne vurdert av Finanstilsynet. Finanstilsynet har en forventning om at Pareto Bank skal styre mot en ren kjernekapitaldekning på minimum 15,00 % ved utgangen av 2016.

Finansdepartementet besluttet i november 2016 å øke det motsykliske kapitalbufferkravet med ytterligere 0,5 prosentpoeng til 2,0 prosentpoeng fra 31. desember 2017. Dette vil øke kapitalmålet ved utgangen av 2017 tilsvarende.

Det legges til grunn at bankens rene kjernekapitaldekning og kapitaldekning minimum skal utgjøre 15,5 % og 19,0 % ved utgangen av 2017.

Finanstilsynet har varslet at de i løpet av 2017 basert på innsendt ICAAP for 2017 og med utgangspunkt i denne gjennomgangen vil fastsette et individuelt pilar 2-tillegg for banken. Banken forventer at tillegget vil ligge innenfor kapitalmålet om en ren kjernekapitaldekning på 15,5% ved utgangen av 2017.

AKSJONÆRFORHOLD

Bankens aksje ble notert på Oslo Axess den 27. mai 2016 og Oslo Børs hovedlisten den 12. desember 2016. Bakgrunnen for noteringene var å øke likviditeten i aksjen og åpne for institusjonelle investorer som har børsnotering som krav i sine forvaltningsmandater.

Banken gjennomførte i første kvartal 2016 egenkapitalemisjoner på samlet kr 203,1 mill. Det ble i fjerde kvartal 2016 gjennomført en fortrinnsrettsemisjon på ytterligere kr 200 mill. Bakgrunnen for emisjonene var å styrke bankens soliditet og sikre en plattform for videre lønnsom utlånsvekst.

(NOK)	4. kvartal 2016	4. kvartal 2015	2016
Resultat tilordnet aksjonærene pr. aksje	1,11	0,60	4,08
Aksjonærenes egenkapital pr. aksje	31,14	28,0	31,14
P/E	8,58	10,68	9,34
P/BV	1,22	0,91	1,22
Aksjekurs	38,10	25,50	38,10
Antall aksjer	58.619.688	42 500 000	58.619.688

RISIKOSTYRING

Pareto Bank har en bevisst holdning til styring, kontroll og oppfølging av bankens samlede risikobilde. Bankens viktigste risikoområder er beskrevet under.

Kredittrisiko: Kredittrisiko vil være den vesentligste risikoen Pareto Bank vil håndtere. Kredittrisiko er den risiko en bank har for at et låne- eller garantiengasjement går i mislighold, og for at kunden ikke oppfyller sine avtalte forpliktelser overfor banken. Bankens kredittrisiko påvirkes av den generelle økonomiske utviklingen og bankens håndverk ved innvilgelse og oppfølging av engasjementet.

Pareto Bank vil ha et bevisst forhold til diversifisering av utlånsporteføljen hva gjelder bransje, sikkerhet og størrelse på enkeltengasjementer. Banken søker å diversifisere mellom de ulike segmentene og unngå risiko i bransjer hvor banken ikke har tilstrekkelig kompetanse eller er usikre på den generelle fremtidige risikoen i bransjen.

Banken har lagt vekt på å etablere kredittstyringssystemer som ivaretar en tilfredsstillende rapportering. Særlig innenfor verdipapirirområdet er det lagt vekt på at informasjonstilgjengeligheten og kontrollen er god og mest mulig automatisert.

Kredittpolicy og kredittstyringsdokumenter evalueres av styret minimum én gang årlig.

Banken har utarbeidet et risikoklassifiseringssystem for å kunne styre kredittrisikoen i tråd med bankens kredittpolicy. Dette danner grunnlag for bankens prismodell som skal ivareta en riktig prising av risiko basert på debtors betjenings- og tilbakebetalingsevne, etablert sikkerhet for engasjementet og kapitalkrav.

Likviditetsrisiko: Pareto Bank har som mål å holde en lav til moderat likviditetsrisiko på både kort og lang sikt. Videre er det et mål for banken til enhver tid å ha en god likviditetsbuffer, som vil bestemmes av bankens utvikling og balansestruktur. Bankens innskuddssammensetning og evne til å utstede verdipapirer kan variere mer enn hos en gjennomsnittlig norsk bank. Dette tilsier at banken bør holde en noe høyere overskuddslikviditet enn gjennomsnittet av norske banker.

Banken skal ha en robust likviditetsstyring basert på retningslinjer fastsatt av styret. Banken har utarbeidet rammer og prinsipper for styring av bankens likviditetsrisiko. I tillegg er det utarbeidet prognoser og beredskap for mulige likviditetskriser. Det er utarbeidet et policydokument som definerer likviditetsrisikotoleransen og rammer i tråd med retningslinjer gitt av Finanstilsynet.

Markedsrisiko: Pareto Bank skal ikke ta egne posisjoner i rente- og valutamarkedet og skal fortløpende og i størst mulig grad avdekke oppstått eksponering. Alle poster på og utenfor balansen med tilhørende inntekts- og kostnadsposter blir avdekket, hvilket innebærer at bankens eksponering vil være begrenset. Eksponeringen skal være innenfor rammer og fullmakter gitt av styret.

Banken har interne rammer for den samlede renterisiko i norske kroner og valuta, og måler denne henholdsvis innenfor definerte løpetidsintervaller og på summen fra to og to nærliggende løpetidsintervaller. Rammen gjelder løpende og omfatter alle løpetider, alle finansielle instrumenter og alle valutaer.

Banken måler valutarisiko som bankens nettoposisjon i den enkelte valuta. I tillegg måler banken summen av nettoposisjonene i hver valuta som en bruttostørrelse uten netting mellom valutaer. Nettoposisjonene er omregnet til norske kroner. Banken stress-tester valutaposisjonene ved å analysere resultateffekten av en markedsendring på 10 prosentpoeng for hver enkelt valuta og i alle valutaer samlet.

Banken vil ha risiko for endringer i markedsverdi på porteføljene av obligasjoner, sertifikater og fond som følge av generelle endringer i kredittspreader. Banken bruker en metode som bygger på metodikken i Solvens II for oppfølging og styring av kredittspreadrisiko. Banken skal ha en moderat risikospredning. Det er etablert rammer som sikrer at porteføljen er diversifisert mot utstedere, sektorer og geografiske områder. Markedsrisikoen i porteføljene skal være moderat og porteføljen skal ha høy markedslikviditet. Det er etablert rammer og retningslinjer for bankens likviditetsrisiko. Hoveddelen av porteføljen skal ha en høy likviditet med liten avstand mellom kjøps- og salgskurser og stor ordredybde.

Operasjonell risiko: Banken reduserer operasjonell risiko ved god styring og kontroll gjennom gode kontrollrutiner, godt etablert rutineverk og en egen risikokontroll- og compliance funksjon.

Andre risikoforhold: Banken vurderer løpende de endringer og krav banken står ovenfor som kan påvirke såvel resultat- som balanseutvikling.

UTSIKTER

Resultatet for 2016 er bankens beste årsresultat noensinne. Lønnsomheten er god med en egenkapitalavkastning etter skatt på 15,9 %.

Banken har som følge av den negative markedsutviklingen innen shipping og offshore, samt egne erfaringer innført en mer restriktiv kredittpolicy på området. Samtidig er det for øyeblikket til dels fravær av konkurranse innen disse markedene. Banken viderefører derfor sin strategi om en forsiktig oppbygging av en diversifisert portefølje innen shipping & offshore. Norsk forankring er et bærende element i denne strategien.

Det er fortsatt høy aktivitet innen finansiering av boligutviklingsprosjekter. Aktiviteten fremover vil blant annet avhenge av boligprisutviklingen. Renteutvikling samt innskjerpelsene i ny boliglånsforskriften er forhold som vil kunne påvirke denne. Banken følger utviklingen tett og har et spesielt høyt fokus på oppfyllelse av krav til forhåndssalg, likviditet og egenkapitalbidrag.

Ren kjernekapitaldekning var 17,21 % ved utgangen av året. Pareto Bank er utvilsomt meget solid og handlefriheten er stor. Gjennom kapitaltilførsel og høy lønnsomhet er banken sikret en solid plattform for videre lønnsom vekst.

Oslo, 25. januar 2017
Styret i Pareto Bank ASA

RESULTATREGNSKAP

(NOK 1.000)	Note	4. kvartal 2016	4. kvartal 2015	2016	2015
Renteinntekter og lignende inntekter		166 086	140 698	618 683	553 039
Rentekostnader og lignende kostnader		48 749	44 607	202 786	208 787
Netto renteinntekter	4	117 337	96 090	415 897	344 252
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		3 902	5 151	15 232	15 105
Provisjonskostnader og kostnader fra banktjenester		154	150	597	470
Inntekter av eierinteresser i tilknyttede selskaper		2 533	0	2 533	0
Netto gevinst/(tap) på fin.instrumenter til virkelig verdi	2,5	2 747	-10 375	24 534	-2 289
Andre driftsinntekter		1	0	342	56
Netto andre driftsinntekter		9 029	-5 374	42 045	12 403
Sum inntekter		126 366	90 717	457 942	356 655
Lønn og andre personalkostnader	6	16 912	14 663	61 551	53 033
Administrasjonskostnader		5 242	4 124	18 384	14 987
Ordinære avskrivninger		1 017	1 213	4 272	4 568
Andre driftskostnader		3 245	2 726	14 600	10 098
Sum driftskostnader før nedskrivninger og tap		26 415	22 725	98 807	82 685
Driftsresultat før nedskrivninger og tap		99 950	67 992	359 135	273 970
Nedskrivninger og tap på utlån og garantier	2,7	11 814	27 597	30 661	31 635
Driftsresultat før skatt		88 136	40 394	328 474	242 335
Skattekostnad		21 082	12 971	81 167	67 690
Resultat for perioden		67 054	27 424	247 308	174 646
Andre inntekter og kostnader		0	0	0	0
Totalresultat for perioden		67 054	27 424	247 308	174 646
Resultat etter skatt per aksje (NOK) ordinær og utvannet		1,11	0,60	4,08	3,91

BALANSE

(NOK 1.000)	Note	31.12.2016	31.12.2015
Kontanter og fordringer på sentralbanker	14	57 075	459 229
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	9	747 274	362 528
Utlån til kunder	3,7,8,9,13,14	8 753 761	7 930 634
Sertifikater og obligasjoner	9,13	3 315 103	2 318 758
Aksjer, andeler og andre verdipapirer	13	10	8 010
Eierinteresser i tilknyttede selskaper		14 654	0
Finansielle derivater	13,15	12 725	7 658
Immaterielle eiendeler		24 913	25 884
Utsatt skattefordel		12 019	25 174
Varige driftsmidler		735	785
Andre eiendeler		852	1 001
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter		1 641	346
Eiendeler		12 940 761	11 140 008

(NOK 1.000)		31.12.2016	31.12.2015
Innskudd fra kredittinstitusjoner	13,14	4 133	398
Innskudd fra kunder	13, 14	7 646 800	6 454 925
Verdipapirgjeld	10,13,14	2 885 545	3 017 509
Finansielle derivater	13, 15	55 805	83 346
Annen gjeld		63 172	57 647
Betalbar skatt		5 705	6 987
Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter		24 218	18 680
Ansvarlig lånekapital	11,14	270 221	150 125
Gjeld		10 955 599	9 789 617
Aksjekapital	17	703 436	510 000
Overkurs		424 615	225 469
Fond for urealiserte gevinster		7 746	4 752
Annen egenkapital		689 365	450 169
Fondsobligasjonslån	11	160 000	160 000
Egenkapital	16	1 985 163	1 350 391
Gjeld og egenkapital		12 940 761	11 140 008
Betingede forpliktelser		434 912	476 848

ENDRING I EGENKAPITALEN

(NOK 1.000)	Aksje- kapital	Overkurs	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital	Aksjonærenes egenkapital	Fonds- obligasjons- lån	Egenkapital
Egenkapital pr. 01.01.2015	510 000	225 469	15 932	297 564	1 048 964	160 000	1 208 964
Totalresultat for perioden	0	0	-11 180	185 825	174 645	0	174 645
Utbetalte renter fondsobligasjonslån	0	0	0	-10 765	-10 765	0	-10 765
Spart skatt på renter fondsobligasjoner	0	0	0	3 045	3 045	0	3 045
Utbetalt utbytte for 2014	0	0	0	-25 500	-25 500	0	-25 500
Egenkapital pr. 31.12.2015	510 000	225 469	4 752	450 169	1 190 390	160 000	1 350 391
Totalresultat for perioden	0	0	2 994	244 314	247 308	0	247 308
Utbetalte renter fondsobligasjonslån	0	0	0	-10 377	-10 377	0	-10 377
Spart skatt på renter fondsobligasjonslån	0	0	0	2 595	2 595	0	2 595
Aksje emisjon	193 436	199 146	0	0	392 583	0	392 583
Spart skatt på emisjonskostnader	0	0	0	2 665	2 665	0	2 665
Egenkapital pr. 31.12.2016	703 436	424 615	7 746	689 365	1 825 163	160 000	1 985 163

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

(NOK 1.000)	2016	2015
Renteinnbetalinger fra sentralbanker og kredittinstitusjoner	3 552	8 180
Inn-/utbetalinger av innskudd fra kunder	1 191 875	-892 597
Renteutbetalinger på innskudd fra kunder	- 100 376	-167 022
Inn-/utbetalinger på lån til kunder	- 794 588	-754 935
Renteinnbetalinger på lån til kunder	559 816	491 749
Inn-/utbetalinger av innskudd fra kredittinstitusjoner	3 736	-1 179
Renteutbetalinger på innskudd fra kredittinstitusjoner	- 657	-974
Inn-/utbetalinger på sertifikater og obligasjoner	- 997 291	1 106 428
Renteinnbetalinger på sertifikater og obligasjoner	47 457	50 737
Inn-/utbetalinger på aksjer, andeler og andre verdipapirer	- 3 865	211 153
Inn-/utbetalinger av verdipapirgjeld	- 131 964	666 487
Renteutbetalinger av verdipapirgjeld	- 88 147	-71 663
Inn-/utbetaling finansiellederivater	57 142	-72 654
Provisjonsinnbetalinger	15 319	15 105
Provisjonsutbetalinger	- 597	-470
Utbetalinger til drift	- 95 510	-78 949
Betalt skatt	- 57 587	-83 434
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	- 391 687	425 961
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	- 215	-646
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	0	6
Utbetalinger ved kjøp av immatrielle eiendeler	- 3 036	-5 403
Netto kontantstrøm investeringsaktiviteter	-3 251	-6 043
Innskutt egenkapital	392 583	0
Renteutbetalinger ansvarlig lånekapital	- 4 676	-5 224
Renteutbetalinger fondsobligasjonslån	- 10 377	-10 765
Utbetaling av utbytte	0	-25 500
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	377 530	-41 489
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	-17 408	378 429
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter pr. 01.01	821 757	443 328
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter	804 349	821 757

Kontanter og kontantekvivalenter er definert som fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanker uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist.

NOTE 1: REGNSKAPSPRINSIPPER

Generelt

Delårsrapporten er satt opp i overensstemmelse med IAS 34 Delårsrapportering. Delårsregnskapet omfatter perioden 01.01.2016 til 31.12.2016, og er utarbeidet i samsvar med IFRS som fastsatt av EU. Delårsregnskapene er ureviderte.

Tilknyttede selskaper er selskaper der banken har betydelig innflytelse, men ikke kontroll. Betydelig innflytelse foreligger normalt der konsernet har mellom 20 og 50 % av stemmerettene. Investeringer i tilknyttede selskaper regnskapsføres etter egenkapitalmetoden. Investeringen regnskapsføres på kjøpstidspunktet til anskaffelseskost, og bankens andel av resultatet i etterfølgende perioder inntektsføres eller kostnadsføres. Balanseført beløp inkluderer eventuell implisitt goodwill identifisert på kjøpstidspunktet.

For øvrig fremkommer en beskrivelse av regnskapsprinsippene banken har lagt til grunn i årsrapporten for 2015.

Endring av regnskapsprinsipp

IFRIC 21 Avgifter fastsetter regnskapsføringen av en plikt til å betale en avgift som faller innenfor virkeområdet til IAS 37 Avsetninger. Fortolkningen omhandler hva den utløsende hendelsen er, som medfører at avgiften skal innregnes som en forpliktelse. Avgiften til Bankenes Sikringsfond (Sikringsfondsavgiften) er en slik avgift.

Forpliktelsen til å betale avgift skal innregnes på det tidspunkt som den forpliktende hendelse skjer. En bank som er medlem av ordningen 1. januar, er forpliktet til å betale sikringsfondsavgift for hele året.

Etter innføringen av fortolkningen 01.01.2015 var det en diskusjon i næringen om sikringsfondsavgiften for 2015 skulle vært kostnadsført i sin helhet 1. kvartal 2015. I henhold til forskrift 6. mai 1997 nr. 429 om innbetaling av avgift til Bankenes sikringsfond beregnes sikringsfondsavgiften på bakgrunn av gjennomsnittet av samlede garanterte innskudd og beregningsgrunnlaget for kapitaldekning ved utløpet av tredje og fjerde kvartal i kalenderåret to år før innbetalingsåret, samt første og andre kvartal i kalenderåret før innbetalingsåret. Ved inntreden foretas det en pro-rata avkorting av avgiften for den del av året det nye medlemmet ikke har vært medlem av sikringsfondet. Forskriften har ikke regler for hvordan avgiften skal utmåles ved uttreden men praksis og hensynet til likebehandling tilsier pro-rata også ved utmelding. Finansdepartementet vil beslutte dette ved enkeltvedtak. Pareto Bank periodiserte i likhet med generell praksis i næringen sikringsfondsavgiften i 2015.

Finanstilsynet har i rundskrivet "Finansiell kontroll med finansiell rapportering i 2015" 19.11.2015 konkludert med at avgiften må kostnadsføres i sin helhet første kvartal vært år og forventer at bankene endrer praksis senest fra og med 1 kvartal 2016.

I påvente av forskriftsendringer la Banken i Delårsrapporten for 1. kvartal 2016 til grunn Finanstilsynet rundskriv og kostnadsført årets avgift til Bankenes Sikringsfond i sin helhet. Avgiften utgjorde kr 5,72 mill. Hadde banken videreført sin praksis med å periodisere denne gjennom året ville avgiften i 2016 kvartalsvis utgjort kr 1,43 mill. Tilsvarende beløp for 2015 utgjorde kr 5,4 mill. og 1,36 mill. Sammenligningstallene er endret tilsvarende.

Finansdepartementet har i vedtak 19. september 2016 fastsatt ny forskrift for ved uttreden fra Bankens sikringsfond gjeldende fra 1. januar 2017. Dette gjør at banken igjen vil periodisere sikringsfondsavgiften gjennom året i tråd med tidligere praksis.

Omklassifisering av Fondsobligasjonslån

Pareto Bank har utstedt to evigvarende fondsobligasjonslån på totalt kr 160 mill. Det ene lånet utstedt 29.03.2012 på kr 110 mill. løper med en rente på 3 mnd. NIBOR + 600 bp. Det andre lånet utstedt 03.09.2014 på kr 50 mill. kroner løper med en rente på 3 mnd. NIBOR + 370 bp. Begge lånene er evigvarende med innløsningsrett for utsteder etter 5 år fra utstedelsesdato, uten insentiv til tilbakebetaling.

Avtalevilkårene innebærer at lånene inngår i bankens kjernekapital for kapitaldekningsformål.

Disse fondsobligasjonslånene er historisk klassifisert som gjeld i bankens regnskaper. Kombinasjonen av at lånene er evigvarende og at utsteder har en ubetinget formell rett til ikke å betale renter innebærer at disse lånene skal klassifiseres som egenkapital under IFRS (IAS 32).

Banken har derfor omklassifisert utestående fondsobligasjoner til egenkapital med virkning fra 01.01.2016. Disse er presentert på linjen fondsobligasjonslån under bankens egenkapital. Videre innebærer dette at rentene ikke presenteres på linjen for rentekostnader. Dette innebærer at totalresultatet øker med de tidligere kostnadsførte rentene etter skatt. Videre kommer utbetalte renter til fradrag i aksjonærenes egenkapital. Nettoeffekten på egenkapitalen er lik balanseført verdi av fondsobligasjonene.

For å sikre konsistent historisk presentasjon har banken endret sammenligningstall for tidligere perioder.

NOTE 2: REGNSKAPSESTIMATER OG SKJØNNSMESSIGE VURDERINGER

Anvendelse av estimater

Bankens regnskapsavleggelse vil i noe grad være basert på estimater og skjønnsmessige vurderinger. Disse er basert på historisk erfaring, og forventninger om fremtidig hendelser som anses å være sannsynlige på balansedagen. De regnskapsmessige estimatene vil sjelden være fullt ut i samsvar med endelig utfall, og representerer en risiko for fremtidige vesentlige endringer i balanseført verdi på finansielle instrumenter og immaterielle eiendeler.

De samme estimeringsteknikker og forutsetninger som er beskrevet i årsregnskapet for 2015, er lagt til grunn ved utarbeidelsen av regnskapet pr. 31.12.2016.

NOTE 3: SEGMENTER

Utfra bankens størrelse og satsningsområder er alle kredittaktiviteter samlet i én kredittavdeling. Pareto Bank vurderer kredittaktivitetene som et samlet forretningsområde.

NOTE 4: NETTO RENTE- OG KREDITTPROVISJONSINNTEKTER

(NOK 1.000)	4. kvartal	4. kvartal	2016	2015
	2016	2015		
Renteinnt. og lign.innt. av utlån til og fordr. på sentralbanker, amortisert kost	72	107	292	608
Renteinnt. og lign.innt. av utlån til og fordr. på kredittinst., amortisert kost	1 167	999	4 421	5 085
Renteinnt. og lign.innt. av utlån til og fordr. på kunder, virkelig verdi	123	151	559	606
Renteinnt. og lign.innt. av utlån til og fordr. på kunder, amortisert kost	128 771	112 073	479 508	434 484
Renteinnt. og lign.innt. av sertifikater og obligasjoner, virkelig verdi	12 216	10 749	51 370	52 239
Etableringsprovisjoner m.v.	18 146	11 958	60 371	40 632
Provisjonsinntekter m.v.	5 585	4 659	22 150	19 383
Andre renteinntekter og lignende inntekter	6	0	10	3
Renteinntekter og lignende inntekter	166 086	140 698	618 683	553 039
Rentekostn. og lign. kostn. på gjeld til finansinst., virkelig verdi	0	457	0	457
Rentekostn. og lign. kostn. på gjeld til finansinst., amortisert kost	134	454	493	737
Rentekostn. og lign. kostn. på innskudd fra kunder, virkelig verdi	10 158	7 457	40 728	45 150
Rentekostn. og lign. kostn. på innskudd fra kunder, amortisert kost	17 629	17 795	67 279	78 408
Rentekostn. og lign. kostn. på verdipapirgjeld, virkelig verdi	1 999	7 365	21 413	37 994
Rentekostn. og lign. kostn. på verdipapirgjeld, amortisert kost	17 399	9 672	62 267	35 380
Rentekostn. og lign. kostn. på ansvarlig lånekapital, amortisert kost	1 430	1 225	4 891	5 057
Sikringsfondsavgift	0	0	5 716	5 420
Andre rentekostnader og lignende kostnader, amortisert kost	0	182	0	182
Rentekostnader og lignende kostnader	48 749	44 607	202 786	208 787
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	117 337	96 090	415 897	344 252

NOTE 5: NETTO GEVINST/TAP PÅ FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI

(NOK 1.000)	4. kvartal	4. kvartal	2016	2015
	2016	2015		
Netto gevinst/(tap) på valuta	73 861	13 057	-17 050	-1 312
Netto gevinst/(tap) på valutaderivater	-72 707	-9 672	25 290	11 735
Netto gevinst/(tap) på rentederivater	11 923	-2 147	-2 678	-5 095
Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter, trading	13 078	1 238	5 562	5 327
Netto gevinst/(tap) på utlån til kunder	-32	-39	-198	-139
Netto gevinst/(tap) på sertifikater og obligasjoner	-12 700	-14 678	18 573	-47 279
Netto gevinster/(tap) på aksjer og andeler	0	105	790	4 522
Netto gevinst/(tap) på verdipapirgjeld	-1 414	2 387	-459	16 916
Netto gevinst/(tap) på innskudd fra kunder	3 816	613	266	8 014
Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter til virkelig verdi	-10 331	-11 613	18 972	-17 965
Netto gevinst/(tap) på derivater sikring	0	0	0	-5 320
Netto gevinst/(tap) på obligasjoner sikret	0	0	0	15 669
Netto gevinst/(tap) på sikrede poster	0	0	0	10 349
Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter til virkelig verdi	2 747	-10 375	24 534	-2 289

NOTE 6: VARIABEL GODTGJØRELSE

Pareto Bank har en ordning for overskuddsdeling som er basert på oppnådd resultat etter skatt og egenkapitalavkastning etter skatt. Overskuddsdeling skjer dersom banken leverer en egenkapitalavkastning etter skatt utover et innslagspunkt fastsatt av bankens styre.

Avsetning til variabel godtgjørelse føres løpende gjennom året. Det er for fjerde kvartal 2016 avsatt kr 5,5 mill. (kr. 2,8) for å møte denne forpliktelsen. Ved utgangen av 4. kvartal er det avsatt kr. 16,1 mill. (kr. 10,8 mill.)

Ordningen omfatter alle ansatte i Pareto Bank. For ledende ansatte følger utdeling av variabel godtgjørelse forskrift om godtgjørelsesordninger i finansinstitusjoner m.v. Variabel godtgjørelse utbetales i sin helhet i form av aksjer i Pareto Bank. Eiendomsretten til aksjene overføres over en periode på tre år gitt at resultatutviklingen tilsier det. For øvrige ansatte foretas utbetaling av variabel godtgjørelse i form av aksjer i Pareto Bank.

NOTE 7: NEDSKRIVNINGER OG TAP

(NOK 1.000)	4. kvartal 2016	4. kvartal 2015	2016	2015
Periodens tapskostnader				
Endring i individuelle nedskrivninger	7 794	17 597	21 643	17 597
Endring i gruppenedskrivninger	0	10 000	5 000	14 000
Konstaterte tap mot tidligere nedskrivning	4 002	0	4 002	0
Konstaterte tap uten tidligere nedskrivning	18	0	18	38
Inngang på tidligere konstaterte tap	0	0	0	0
Endring i spesifiserte avsetninger på garantiansvar	0	0	0	0
Nedskrivninger og tap på utlån og garantier	11 814	27 597	30 661	31 635
			31.12.2016	31.12.2015
Individuelle nedskrivninger				
Individuelle nedskrivninger 01.01			17 597	0
- Konstaterte tap mot tidligere nedskrivninger			4 002	0
+ Økning individuelle nedskrivninger			31 912	17 597
+ Nye individuelle nedskrivninger			0	0
- Tilbakeførte nedskrivninger			6 358	0
Individuelle nedskrivninger			39 150	17 597
Gruppenedskrivninger				
Gruppevise nedskrivninger 01.01			40 700	26 700
+ Periodens endring i gruppevise nedskrivning			5 000	14 000
Gruppevise nedskrivninger			45 700	40 700

NOTE 8: MISLIGHOLD

(NOK 1.000)	31.12.2016	31.12.2015
Misligholdte engasjement		
Brutto misligholdte engasjementer	74 475	143 549
Individuelle nedskrivninger	10 996	17 597
Netto misligholdte engasjementer	63 480	125 952
Avsetningsgrad	14,76 %	12,26 %
Misligholdte engasjementer i % av brutto utlån	0,72 %	1,58 %

Misligholdte engasjementer er engasjementer hvor kunden ikke har betalt forfalte terminer på utlån innen 90 dager etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt ikke er innekket som avtalt innen 90 dager etter at rammekreditten ble overtrukket.

Øvrige tapsutsatte engasjement

Øvrige tapsutsatte engasjementer	145 952	0
Individuelle nedskrivninger	28 154	0
Netto tapsutsatte engasjementer	117 797	0
Avsetningsgrad	19,29 %	0,00 %
Øvrige tapsutsatte engasjementer i % av brutto utlån	1,33 %	0,00 %

Øvrige tapsutsatte engasjementer, som ikke er misligholdt etter definisjonen over, men hvor det er foretatt en individuell nedskrivning.

NOTE 9: KREDITTRISIKO

Under følger oppstilling av bankens kredittengasjementer, utlån til kredittinstitusjoner og investeringer i sertifikater og obligasjoner fordelt etter risikogrupper etter deres hovedsikkerhet eller offisiell rating. Tabellene viser maksimal kredittesporing. Se også note 30 i årsregnskapet for 2015.

Kunder: Kredittengasjementer fordelt på risikogrupper

(NOK 1.000)	31.12.2016	31.12.2015
Ingen/svært liten risiko	5 437 355	4 567 590
Liten risiko	4 239 392	4 265 080
Moderat risiko	1 391 017	1 093 909
Noe risiko	210 786	337 738
Stor risiko	5 745	0
Svært stor risiko	204 173	54 773
Verdiendringer, pål.renter og amortiseringer og nedskrivninger	-60 429	-37 560
Samlet kredittesporing kunder	11 428 039	10 281 530

NOTE 9: KREDITTRISIKO, FORTSATT

Kunder: Kredittengasjementer fordelt etter hovedsikkerhet/eksponering ¹

(NOK 1.000)	31.12.2016	31.12.2015
Aksjer og andeler	2 173 319	2 002 712
Obligasjoner	398 674	269 521
Næringsseiendom - Kontor	564 850	646 188
Næringsseiendom - Lager/Kombinasjonsbygg	518 491	434 504
Næringsseiendom - Forretningslokaler	603 325	447 272
Næringsseiendom - Bolig	3 527 385	2 949 803
Næringsseiendom - Tomt	1 576 658	1 170 283
Næringsseiendom - Annet	120 165	289 433
Shipping og offshore	1 491 328	1 638 398
Boliglån/-kreditter	336 767	270 839
Kontantdepot	62 547	57 770
Annet	114 959	142 369
Verdiendringer, pål.renter og amortiseringer og nedskrivninger	-60 429	-37 560
Samlet kreditteksponering kunder	11 428 039	10 281 530

1) De fleste engasjementer med unntak av ordinære boliglån/-kreditter har normalt sikkerhetsstrukturer som består av flere elementer. Dette kan være ulike sidesikkerheter som eiendom, verdipapirer, kausjoner og kontantdepot mv.

Kredittinstitusjoner: Klassifisering av motparter fordelt etter rating

(NOK 1.000)	31.12.2016	31.12.2015
Ekstern rating S&P, AA- /A-1+	24 373	26 217
Ekstern rating S&P, A+ /A-1	147 862	304 910
Ekstern rating S&P, A /A-1	575 039	31 401
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	747 274	362 528

Sertifikater og obligasjoner: Klassifisering av utstedere etter rating

(NOK 1.000)	31.12.2016	31.12.2015
AAA	2 825 373	1 441 502
AA-/AA/AA+	299 162	373 287
A-/A/A+	0	49 659
BBB-/BBB/BBB+	190 569	454 309
B/B+	0	0
Sertifikater og obligasjoner	3 315 103	2 318 758

For utstedere som ikke har offisiell rating er "skyggeratingen" fra DnB og Nordea lagt til grunn.

NOTE 10: VERDIPAPIRGJELD

(NOK 1.000)	31.12.2016	31.12.2015
Sertifikatgjeld, nominell verdi	300 000	670 000
- Egne ikke-amortiserte sertifikater, nominell verdi	-130 000	0
Påløpte renter og amortiseringer	588	1 925
Sertifikatgjeld	170 588	671 925
Obligasjongjeld, nominell verdi	3 020 000	2 820 000
- Egne ikke-amortiserte obligasjoner	-313 000	-488 000
Påløpte renter og amortiseringer	7 941	10 092
Justering til virkelig verdi	15	3 492
Obligasjongjeld	2 714 957	2 345 584
Verdipapirgjeld	2 885 545	3 017 509

NOTE 11: ANSVARLIG LÅNEKAPITAL

(NOK 1.000)	31.12.2016	31.12.2015
Ansvarlig obligasjonslån nominell verdi	270 000	150 000
Påløpte renter	590	375
Amortiseringer	-369	-250
Sum ansvarlig obligasjonslån	270 221	150 125

Banken har utstedt to ansvarlig obligasjonslån på totalt kr 270 mill. Det ene lånet ble utstedt 03.09.2014 og løper med en rente på 3 mnd. NIBOR + 195 bp. Det andre lånet ble utstedt 19.12.2016 og løper med rente på 3 mnd. NIBOR + 290 bp. Lånene løper i 10 år med innløsningsrett etter 5 år fra utstedelsesdato

Utsteder har også rett til å innløse lånene dersom offentlige reguleringer medfører endringer som påvirker i hvilken grad denne type kapital kan regnes som kjernekapital eller tilleggs kapital.

Fondsobligasjonslån

Pareto Bank har utstedt to evigvarende fondsobligasjonslån på totalt kr 160 mill. Det ene lånet utstedt 29.03.2012 på kr 110 mill. løper med en rente på 3 mnd. NIBOR + 600 bp. Det andre lånet utstedt 03.09.2014 på kr 50 mill. kroner løper med en rente på 3 mnd. NIBOR + 370 bp. Begge lånene er evigvarende med innløsningsrett for utsteder etter 5 år fra utstedelsesdato, uten insentiv til tilbakebetaling.

Utsteder har også rett til å innløse lånene dersom offentlige reguleringer medfører endringer som påvirker i hvilken grad denne type kapital kan regnes som kjernekapital eller tilleggs kapital.

De evigvarende fondsobligasjonslånene er i balansen klassifisert som egenkapital. Det vises forøvrig til note 1.

NOTE 12: LIKVIDITETSRISIKO

Pareto Bank har som mål å holde en moderat likviditetsrisiko på både kort og lang sikt. Det innebærer at banken skal ha en høy innskuddsdekning sammenlignet med gjennomsnittet for norske banker de neste årene. Videre betyr det at banken til enhver tid skal ha en høy likviditetsbuffer. Bufferen består av plasseringer i andre banker og verdipapirer med investment grade rating. Størrelsen på likviditetsbufferen er en funksjon av forventet utlånsvekst og balansestruktur.

Den kvantitative vurderingen av bankens likviditetsrisikonivå gjøres i det korte perspektiv ved å beregne bankens likviditetsgap på daglig basis og for de neste tre måneder samt LCR. Gapet, som er differansen mellom bankens overskuddslikviditet og et beregnet likviditetskrav, skal være positivt i hele perioden. LCR skal være minst 100 % til enhver tid fram til utgangen av 2016 og skal være minst 120 % deretter. I det lengre perspektiv gjøres vurderingen blant annet på grunnlag av Finanstilsynets indikator 1 og 2 i tillegg til NSFR. Som et supplement til den kvantitative vurderingen gjøres en mer skjønsmessig vurdering av andre faktorer som påvirker likviditetsrisikonivået i banken.

Pr. 31.12.2016 var bankens positive likviditetsgap på kr 2.639 mill. (kr 1.601 mill.). Finanstilsynets likviditetsindikator 1 var 138 % (188 %) og likviditetsindikator 2 var 146 % (138 %). Tilsvarende var LCR på 260 %, mens NSFR var på 139 %.

Innskuddsdekningen utgjorde 87,4 % (81,4 %) ved utgangen av 2016.

Bankens likviditetsstyring er basert på retningslinjer fastsatt av bankens styre. Disse er basert på anbefalinger gitt av Finanstilsynet. Banken har utarbeidet rammer og prinsipper for styring av likviditetsrisiko. I tillegg er det utarbeidet prognoser og beredskap for mulige likviditetskriser.

NOTE 13: FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI

Klassifisering av verddivurdering etter pålitelighet i benyttet informasjon

Per 31.12.2016

(NOK 1.000)

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Finansielle instrumenter
Sertifikater og obligasjoner	0	3 315 103	0	3 315 103
Aksjer og andeler i fond	0	0	10	10
Finansielle derivater	0	12 725	0	12 725
Eiendeler	0	3 327 828	10	3 327 838
Innskudd fra kunder	0	0	1 789 370	1 789 370
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	62 441	0	62 441
Finansielle derivater	0	55 805	0	55 805
Gjeld	0	118 246	1 789 370	1 907 616

Klassifisering av verddivurdering etter pålitelighet i benyttet informasjon

Per 31.12.2015

(NOK 1.000)

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Finansielle instrumenter
Utlån til kunder	0	0	11 809	11 809
Sertifikater og obligasjoner	0	2 318 758	0	2 318 758
Aksjer og andeler i fond	0	0	8 010	8 010
Finansielle derivater	0	7 658	0	7 658
Eiendeler	0	2 326 416	19 819	2 346 235
Innskudd fra kunder	0	0	1 360 247	1 360 247
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	1 003 904	0	1 003 904
Finansielle derivater	0	83 346	0	83 346
Gjeld	0	1 087 250	1 360 247	2 447 497

Det har ikke vært bevegelser mellom nivå 1 og 2 i periodene.

NOTE 13: FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI, FORTS.

Finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi er vurdert i et virkelig verdi-hierarki som reflekterer påliteligheten av benyttet informasjon etter følgende nivåer:

Nivå 1: Markedspris (ujustert) som er notert i et aktivt marked for identiske eiendeler eller forpliktelser.

Nivå 2: Markedspris som ikke er notert, men som er observerbar for eiendeler eller forpliktelser enten direkte (for eksempel som priser) eller indirekte (for eksempel utledet fra priser).

Nivå 3: Informasjon som ikke er basert på observerbare markedsdata.

Metode for beregning av virkelig verdi på finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi:

Utlån til kunder

Banken beregner kontraktsfestede kontantstrømmer neddiskontert med markedsrente inklusive en kredittpremie på balansetidspunktet. Kredittpremie innhentes fra uavhengige meglere i større finansinstitusjoner.

Sertifikater og obligasjoner

Banken innhenter markedspriser og kredittspreader fra uavhengige meglere i større finansinstitusjoner for å beregne virkelig verdi.

Andeler i fond

Banken innhenter markedsverdien av fondsandeler fra den enkelte fondsforvalter.

Innskudd fra kunder, finansinstitusjoner og gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

Banken beregner kontraktsfestede kontantstrømmer neddiskontert med markedsrente med påslag av bankens anslåtte kredittspreader i henholdsvis innskudds- og verdipapirmarkedet på balansetidspunktet..

Finansielle derivater

Virkelig verdi av finansielle derivater beregnes utfra neddiskonterte kontantstrømmer basert på valutakurser og aktuelle rentekurver på balansetidspunktet.

Se også beskrivelse i Note 1: Regnskapsprinsipper i årsrapport for 2015 .

NOTE 13: FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI, FORTS.

Endringer i finansielle instrumenter nivå 3

Per 31.12.2016

(NOK 1 000)	Utlån og fordringer på kunder	Aksjer og eiendeler i fond	Sum eiendeler	Innskudd fra og gjeld til kunder	Sum gjeld
Balanse pr. 01.01.2016	11 809	8 010	19 819	1 360 247	1 360 247
Gevinst/(tap) ført i resultat under linjen for netto gevinst/tap på finansielle instrumenter til virkelig verdi	-198	0	-198	266	266
Omklassifisering tilknyttede selskaper	0	-8 000	-8 000	0	0
Inn- og utbetalinger til motparter	11 611	0	3 611	428 857	428 857
Balanse pr. 31.12.2016	0	10	10	1 789 370	1 789 370
Sum gevinst/tap for perioden for finansielle instrumenter som er i behold på balansedagen er ført på netto gevinst/tap på finansielle instrumenter til virkelig verdi	-198	0	-198	266	266

Endringer i finansielle instrumenter nivå 3

Per 31.12.2015

(NOK 1 000)	Utlån og fordringer på kunder	Aksjer og eiendeler i fond	Sum eiendeler	Innskudd fra og gjeld til kunder	Sum gjeld
Balanse pr. 01.01.2015	15 529	4 005	19 534	2 886 388	2 886 388
Gevinst/(tap) ført i resultat under linjen for netto gevinst/tap på finansielle instrumenter til virkelig verdi	-139	0	-139	8 014	8 014
Inn- og utbetalinger til motparter	-3 779	4 005	226	-1 534 155	-1 534 155
Balanse pr. 31.12.2015	11 809	8 010	19 819	1 360 247	1 360 247
Sum gevinst/tap for perioden for finansielle instrumenter som er i behold på balansedagen er ført på netto gevinst/tap på finansielle instrumenter til virkelig verdi	-139	0	-139	8 014	8 014

Sensitivitetsanalyse, nivå 3

	Balanseført verdi pr. 31.12.2016	Effekt av forutsetninger
Innskudd fra og gjeld til kunder	1 789 370	1 439

	Balanseført verdi pr. 31.12.2015	Effekt av forutsetninger
Utlån og fordringer på kunder	11 809	-10
Innskudd fra og gjeld til kunder	1 360 247	1 319

For utlån til kunder til virkelig verdi er det kun marginendringer som er en ikke observerbar input til virkelig verdi beregningen.

For å vise sensitiviteten på innskudd fra og gjeld til kunder er det lagt til grunn en endring i 10 basispunkter på kredittspredan/diskonteringsrenten på det enkelte innskudd.

NOTE 14: VIRKELIG VERDI AV FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL AMORTISERT KOST

(NOK 1.000)	31.12.2016		31.12.2015	
	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	2 823 104	2 831 890	2 013 605	1 994 816
Ansvarlig lånekapital	270 221	265 562	150 125	145 500
Gjeld	3 093 324	3 097 452	2 163 730	2 140 316

Metode for beregning av virkelig verdi på finansielle instrumenter til amortisert kost

Verdsettingen er gjort med utgangspunkt i de enkelte instrumentenes egenskaper og verdier på balansetidspunktet. Verdiene er beregnet med utgangspunkt i priser notert i aktive markeder der slik informasjon er tilgjengelig, interne modeller som beregner en teoretisk verdi når det ikke finnes aktive markeder, eller sammenligning mellom priser på instrumentene i porteføljen i forhold til siste tilgjengelige transaksjonspriser. Verdsettingen er gjort med utgangspunkt i de enkelte instrumentenes egenskaper og verdier på balansetidspunktet.

Slike verddivurderinger vil ikke alltid gi verdier som er i samsvar med markedets vurdering av de samme instrumenter. Avvik skyldes blant annet forskjellig oppfatning av markedsutsikter, markedsforhold, risikoforhold og avkastningskrav, samt avvik i tilgang på presis informasjon.

Sertifikater og obligasjoner

Banken innhenter markedsverdier fra informasjonssystemet Bloomberg fra større finansinstitusjoner for å beregne virkelig verdi.

Ansvarlig lånekapital

Virkelig verdi av ansvarlig lånekapital er satt til antatte omsetningsverdi basert priser oppgitt fra meglerhus.

For balansepostene kontanter og fordringer på sentralbanker, utlån og fordringer på kredittinstitusjoner, utlån til kunder, innskudd fra kredittinstitusjoner, innskudd fra kunder er balanseført verdi tilnærmet lik virkelig verdi.

NOTE 15: NETTO OPPGJØR FINANSIELLE INSTRUMENTER

Per 31.12.2016 Eiendeler	Brutto balanse- førte finansielle eiendeler	Brutto gjeld som er pres- entert netto	Netto finansielle eiendeler i balansen	Relaterte beløp som ikke er presentert netto		
				Finansielle instrumenter	Sikkerheter i kontanter (mottatt)	Netto beløp
(NOK 1.000)						
Derivater	12 725	0	12 725	(7 569)	3 900	1 256
Sum	12 725	0	12 725	(7 569)	3 900	1 256

Forpliktelser	Brutto balanse- førte finansielle forpliktelser	Brutto gjeld som er pres- entert netto	Netto finansielle forpliktelser	Relaterte beløp som ikke er presentert netto		
				Finansielle instrumenter	Sikkerheter i kontanter (avgitt)	Netto beløp
(NOK 1.000)						
Derivater	55 805	0	55 805	(7 569)	(48 236)	0
Sum	55 805	0	55 805	(7 569)	(48 236)	0

Per 31.12.2015 Eiendeler	Brutto balanse- førte finansielle eiendeler	Brutto gjeld som er pres- entert netto	Netto finansielle eiendeler i balansen	Relaterte beløp som ikke er presentert netto		
				Finansielle instrumenter	Sikkerheter i kontanter (mottatt)	Netto beløp
(NOK 1.000)						
Derivater	7 658	0	7 658	(7 658)	0	0
Sum	7 658	0	7 658	(7 658)	0	0

Forpliktelser	Brutto balanse- førte finansielle forpliktelser	Brutto gjeld som er pres- entert netto	Netto finansielle forpliktelser	Relaterte beløp som ikke er presentert netto		
				Finansielle instrumenter	Sikkerheter i kontanter (avgitt)	Netto beløp
(NOK 1.000)						
Derivater	83 346	0	83 346	(7 658)	(68 836)	6 852
Sum	83 346	0	83 346	(7 658)	(68 836)	6 852

NOTE 16: KAPITALDEKNING

(NOK 1.000)	31.12.2016	31.12.2015
Innbetalt og opptjent egenkapital	1 825 163	1 191 168
Fradrag 0,1% av absoluttverdi finansielle instrumenter til virkelig verdi	-3 963	0
Fradrag immaterielle eiendeler	-24 913	-25 884
Utbytte	-58 620	0
Sum ren kjernekapital	1 737 667	1 165 284
Ansvarlig lånekapital (Tier 1)	160 000	160 000
Sum kjernekapital	1 897 667	1 325 284
Ansvarlig lånekapital (Tier 2)	270 000	150 000
Sum ansvarlig kapital	2 167 667	1 475 284
Kapitalkrav for kreditt- og motpartsrisiko	769 855	674 211
Kapitalkrav for operasjonell risiko	44 867	35 585
Fradrag for nedskrivninger på grupper av utlån og avsetninger for garantiforpliktelser	-6 788	-4 664
Kapitalkrav	807 935	705 133
Overskudd av ansvarlig kapital	745 109	770 151
Kapitaldekning	21,46 %	16,74 %
Kjernekapitaldekning	18,79 %	15,04 %
Ren kjernekapitaldekning	17,21 %	13,22 %
Beregningsgrunnlag	10 099 183	8 814 158

NOTE 17: AKSJONÆRER PR 31.12.2016

Navn	Beholdning	Andel
Pareto AS	8 921 873	15,22 %
Pecunia Forvaltning AS	5 861 859	10,00 %
Saga Tankers ASA	4 989 516	8,51 %
Arne Helge Fredly	4 524 885	7,72 %
Indigo Invest AS	4 382 711	7,48 %
Perestroika AS	2 636 429	4,50 %
Verdipapirfondet Pareto Investment Fund	2 262 440	3,86 %
Kolberg Motors AS	1 131 220	1,93 %
GH Holding AS	1 002 012	1,71 %
Artel Holding AS	900 820	1,54 %
Verdipapirfondet Landkreditt Utbytte	856 485	1,46 %
Castel AS	689 779	1,18 %
Centennial AS	616 163	1,05 %
Ola Rustad AS	585 996	1,00 %
Belvedere AS	584 368	1,00 %
Profond AS	559 597	0,95 %
Uthalden AS	551 657	0,94 %
Eiendomsutvikling Kristiansand AS	519 125	0,89 %
Thabo Energy AS	452 486	0,77 %
Clipper AS	433 845	0,74 %
Andre aksjonærer	16 156 422	27,56 %
Sum	58 619 688	100,00 %

Pareto Bank ASA hadde per 31.12.2016 en aksjekapital på kr 703.436.256,- fordelt på 58.619.688 aksjer hver pålydende kr 12,-. Banken hadde på samme tidspunkt 706 aksjonærer. Alle aksjer gir lik stemmerett.

Ledende ansatte i Pareto-gruppen eide 280.103 aksjer tilsvarende 0,48 % av aksjene direkte eller gjennom aksjeselskaper hvor de har bestemmende innflytelse.

Ledende ansatte i Pareto Bank ASA eide 790.948 aksjer tilsvarende 1,35 % av aksjene direkte eller gjennom aksjeselskaper hvor de har bestemmende innflytelse.

NOTE 18: KVARTALSVIS UTVIKLING

Resultatregnskap

(NOK 1.000)	4. kvartal 2016	3. kvartal 2016	2. kvartal 2016	1. kvartal 2016	4. kvartal 2015
Renteinntekter og lignende inntekter	166 086	158 917	151 093	142 587	140 698
Rentekostnader og lignende kostnader	48 749	50 903	49 806	53 328	44 607
Netto renteinntekter	117 337	108 015	101 287	89 259	96 090
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	3 902	3 314	5 039	2 977	5 151
Provisjonskostnader og kostnader fra banktjenester	154	147	126	170	150
Inntekter av eierinteresser i tilknyttede selskaper	2 533	0	0	0	0
Netto gevinst/(tap) på fin. instrumenter til virkelig verdi	2 747	10 154	7 767	3 865	-10 375
Andre driftsinntekter	1	1	271	69	0
Netto andre driftsinntekter	9 029	13 323	12 951	6 742	-5 374
Sum inntekter	126 366	121 338	114 238	96 001	90 717
Lønn og andre personalkostnader	16 912	15 424	15 106	14 108	14 663
Administrasjonskostnader	5 242	3 259	5 290	4 593	4 124
Ordinære avskrivninger	1 017	1 017	1 106	1 132	1 213
Andre driftskostnader	3 245	2 998	5 898	2 459	2 726
Sum driftskostnader før nedskrivninger og tap	26 415	22 699	27 401	22 292	22 725
Driftsresultat før nedskrivninger og tap	99 950	98 639	86 837	73 709	67 992
Nedskrivninger og tap på utlån og garantier	11 814	7 412	1 954	9 481	27 597
Driftsresultat før skatt	88 136	91 227	84 883	64 228	40 394
Skattekostnad	21 082	22 807	21 221	16 057	12 971
Resultat for perioden	67 054	68 420	63 662	48 171	27 424

NOTE 18: KVARTALSVIS UTVIKLING, FORTS.

Balanse

(NOK 1.000)	31.12.2016	30.09.2016	30.06.2016	31.03.2016	31.12.2015
Kontanter og fordringer på sentralbanker	57 075	57 033	752 039	56 990	459 229
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	747 274	1 036 451	202 483	796 040	362 528
Utlån til kunder	8 753 761	8 907 541	8 325 523	8 367 959	7 930 634
Sertifikater og obligasjoner	3 315 103	3 525 102	3 506 143	3 515 366	2 318 758
Aksjer, andeler og andre verdipapirer	10	18 153	18 153	8 130	8 010
Eierinteresser i tilknyttede selskaper	14 654	0	0	0	0
Finansielle derivater	12 725	46 330	13 858	73 912	7 658
Immaterielle eiendeler	24 913	23 850	24 732	25 425	25 884
Utsatt skattefordel	12 019	25 174	25 174	25 174	25 174
Varige driftsmidler	735	797	765	794	785
Andre eiendeler	852	526	1 281	1 754	1 001
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter	1 641	2 374	2 840	4 159	346
Eiendeler	12 940 761	13 643 331	12 872 993	12 875 702	11 140 008
Innskudd fra kredittinstitusjoner	4 133	128 338	233	33 667	398
Innskudd fra kunder	7 646 800	7 631 387	7 429 021	6 949 160	6 454 925
Verdipapirgjeld	2 885 545	3 867 826	3 529 087	4 004 438	3 017 509
Finansielle derivater	55 805	28 247	51 230	37 592	83 346
Betalbar skatt	63 172	56 422	32 018	71 283	57 647
Annen gjeld	5 705	39 112	9 067	19 836	6 987
Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter	24 218	18 919	13 484	14 768	18 680
Ansvarlig lånekapital	270 221	150 184	150 184	150 190	150 125
Gjeld	10 955 599	11 920 434	11 214 325	11 280 934	9 789 617
Aksjekapital	703 436	623 436	623 436	623 436	510 000
Overkurs	424 615	308 422	308 422	308 557	225 469
Fond for urealiserte gevinster	7 746	4 752	4 752	4 752	4 752
Annen egenkapital	689 365	626 286	562 058	498 022	450 169
Fondsobligasjonslån	160 000	160 000	160 000	160 000	160 000
Egenkapital	1 985 163	1 722 896	1 658 669	1 594 767	1 350 391
Gjeld og egenkapital	12 940 761	13 643 331	12 872 993	12 875 702	11 140 008
Betingede forpliktelser	434 912	419 402	412 462	387 404	476 848

NØKKELTALL

Rentabilitet/lønnsomhet	4. kvartal 2016	4. kvartal 2015	2016	2015
Cost/Income (%)	20,9 %	25,1 %	21,6 %	23,2 %
Andre inntekter i % av totale inntekter	7,1 %	-5,9 %	9,2 %	3,5 %
Egenkapitalavkastning etter skatt*)	15,4 %	8,6 %	15,9 %	14,8 %

Aksje

Resultat tilordnet aksjonærene per aksje ordinær og utvannet (NOK)	1,11	0,60	4,08	3,91
Innskutt og opptjent egenkapital pr. aksje (NOK)	31,14	28,01	31,14	28,01
Antall aksjer utestående (1.000)	58 620	42 500	58 620	42 500
Pålydende pr. aksje (NOK)	12,00	12,00	12,00	12,00

Balanseregnskap

Forvaltningskapital ultimo (NOK 1.000)	12 940 761	11 140 008	12 940 761	11 140 008
Gjennomsnittlig forvaltningskapital (NOK 1.000)	13 070 865	11 515 577	12 733 335	10 285 000
Egenkapital i % av forvaltningskapital	15,3 %	12,1 %	15,3 %	12,1 %
Innskudd i % av utlån	87,4 %	81 %	87,4 %	81,4 %
Likviditetsindikator 1	138 %	188 %	138 %	188 %
Likviditetsindikator 2	146 %	138 %	146 %	138 %

Bemanning

Antall fast ansatte	35,0	33,0	35,0	33,0
Antall årsverk	34,2	32,0	33,3	30,0
Netto inntekter pr. årsverk (NOK 1.000)	3 695	2 835	13 759	11 888
Kostnader pr. årsverk (NOK 1.000)	772	710	2 969	2 756
Resultat etter skatt pr. årsverk (NOK 1.000)	1 961	857	7 430	5 822
Forvaltning pr. årsverk (NOK 1.000)	378 385	348 125	388 806	371 334

*) Resultat for perioden fratrukket rentekostnader etter skatt på fondsobligasjonslån i forhold til gjennomsnittlig innskutt og opptjent egenkapital

Pareto Bank ASA

Dronning Mauds gt. 3

Postboks 1823 Vika

N-0123 Oslo

Telefon: +47 24 02 81 20

Faks: +47 24 02 81 10

E-post: post@paretobank.no

Internett: www.paretobank.no